

Yttrande S, MP, V
Kommunstyrelsen 2017-08-23
Ärende 2.1.6

Yttrande gällande Uppdrag till byggnadsnämnden att ta fram ett förslag till fördjupad översiktsplan för Högsbo-Frölunda med Dag Hammarskjöldsleden

Planområdet kring Dag Hammarskjöldsleden kan ge ett viktigt tillskott av både bostäder och verksamheter. Inom området kan en levande stadsdel inom cykelavstånd från centrala staden skapas. Runt 30 000 bostäder, skolor, handel, kontor med mera beräknas kunna byggas i området runt den kommande Dag Hammarskjöldsboulevarden. Området ligger längs goda trafikförbindelser och är en del av mellanstaden i översiktsplanen.

En boulevardisering av leden innebär en förändring mot hur den trafikeras idag. Leden har en stor betydelse långt ut i vägnätet, på statliga vägar liksom omkringliggande samt centrala kommunala gator och vägar. Leden har också stor betydelse för övrig exploatering i kommunen och Mölndal samt är ett utpekat stråk för det framtida stomnätet för kollektivtrafiken (Målbild 2035 för stadstrafikens stomnät).

Det gör att den fördjupade översiktsplaneringen innehåller en särskilt komplex trafikförsörjningsfråga i Göteborg, där många intressen från olika aktörer, både på kort och lång sikt måste tas om hand om i arbetet. Även frågor om klimatanpassning, att få en levande stadsdel som integreras med resten av Göteborg, att tillskapa grönstruktur, att inrymma kommunal service är viktiga frågor som behöver hanteras inom fördjupningen av översiktsplanen, liksom i kommande detaljplaner.

Det är positivt att det har upprättats ett fackförvaltningsövergripande samarbete för arbetet med den fördjupade översiktsplaneringen. Detta kommer vara nödvändigt i en så komplex miljö.

För att planeringsarbetet ska bli framgångsrikt och redan nu ta vara på samt identifiera viktiga trafikfrågor för den framtida stadsomvandlingen är det särskilt viktigt att Trafiknämndens åtgärdsvalsstudie och trafikbehoven tas om hand i FöP-arbetet, för att

undvika dubbelarbete eller att motstridig planering växer fram över tid. Detta krävs för att skapa en tydlig och sammanhängande bild av stråkets omvandling gentemot andra aktörer så som statlig väghållare, exploatörer och investerare samt inte minst göteborgarna.

Yrkande ny fördjupad översiktsplan för Dag Hammarskjöldsleden inom stadsdelarna Frölunda och Högsbo

Vi ser positivt på en utveckling av området kring Dag Hammarskjöldsleden. Området växer med nya stadsutvecklingsprojekt samtidigt som det är en viktig kommunikationsled för att ta sig till och från centrala Göteborg söderifrån. Det är därför viktigt att den åtgärdsvalstudie som genomförs tillsammans med Trafikverket kommer fram till ett resultat där barriäreffekter kan minskas samtidigt som framkomligheten i trafiken kan säkras.

Vi behöver därför satsa på att utveckla kollektivtrafiken i området men även se hur det lokala vägnätet kan nyttjas bättre för att förhindra att nuvarande och tillkommande trafik ökar belastningen på riksintresset Söderleden.

En bra hantering av dessa frågor kan förbättra tillgängligheten och boendemiljön i området och samtidigt minimera risken att våra planer stoppas av Trafikverket eller Länsstyrelsen

FÖRSLAG TILL BESLUT

Vi föreslår att kommunstyrelsen och kommunfullmäktige ska besluta:

Att godkänna byggnadsnämndens förslag till inriktningen för ny fördjupad översiktsplan för Dag Hammarskjöldsleden inom stadsdelarna Frölunda och Högsbo med ovanstående tillägg.

Yrkande om uppdrag att ta fram fördjupad översiktsplan för Dag Hammarskjöldsleden

Sverigedemokraterna ser med stor oro på planerna att omvandla Dag Hammarskjöldsleden till boulevard. Den är viktig för trafik in i och ut ur Göteborgs centrum. Den är utmärkt byggd av tidigare, smarta stadsplanerare med planskildhet och möjlighet att bygga ut spårvägen. Den är också oerhört viktig för tillgängligheten till Sahlgrenska sjukhuset. Med boulevard försvinner planskildheten och framkomligheten kommer klart att försämrats när det byggs bostäder, restauranger och annat längs denna. Bostäder så nära ett intensivt trafikstråk leder till bullerproblem för de boende.

När det nu ska byggas bostäder i Högsbo industriområde är det avgörande att företagen erbjuds plats för sin verksamhet någon annanstans. Sverigedemokraterna befarar att så inte är fallet. Annars riskerar företagen att bli tvungna att flytta från Göteborg.

Sverigedemokraterna föreslår av ovanstående skäl kommunstyrelsen och kommunfullmäktige:

Att omedelbart avbryta arbetet med fördjupad översiktsplan med direktivet att göra om Dag Hammarskjöldsleden till boulevard.

Göteborgs Stad

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2017-08-03
Diarienummer 0997/17

Stadsledningskontoret

Stadsutveckling
Henrik Levin
Telefon 031-368 02 45
E-post: Henrik.Levin@stadshuset.goteborg.se

Uppdrag till byggnadsnämnden att ta fram ett förslag till fördjupad översiktsplan för Högsbo-Frölunda med Dag Hammarskjöldsleden

Förslag till beslut

I kommunstyrelsen och kommunfullmäktige:

Byggnadsnämnden får i uppdrag att ta fram förslag till fördjupning av översiktsplanen för Högsbo-Frölunda med Dag Hammarskjöldsleden med den inriktning som framgår av stadsledningskontorets tjänsteutlåtande. Förslaget ska tas fram med aktiv medverkan av övriga berörda nämnder.

Sammanfattning

Byggnadsnämnden begär uppdrag att ta fram förslag till fördjupning av översiktsplanen Högsbo-Frölunda med Dag Hammarskjöldsleden för Göteborg. Fullmäktige föreslås samtidigt fastställa inriktning på arbetet.

Med utgångspunkt i den kommunövergripande översiktsplanens inriktning, ska fördjupningen av översiktsplanen sträva mot fördjupade intresseavvägningar och att inom det aktuella geografiska området lösa strukturella problem och knäckfrågor. Fördjupningen av översiktsplanen ska särskilt pröva omvandling av Dag Hammarskjöldsleden till boulevard och stödja genomförandet av Stomkoll 2035.

Fullmäktige har i stadens budget för 2017 lagt uppdraget att ”En åtgärdsvalsstudie för Dag Hammarskjölds boulevard, gällande både trafiklösning och stadsutveckling, ska genomföras.” samt angett inriktningen att ”Arbetet med Dag Hammarskjölds boulevard gällande stadsutveckling och trafiklösning ska prioriteras.” För Dag Hammarskjölds boulevard finns en förstudie från 2015. Att arbetet innefattar även området mellan Marklandsgatan och Frölunda ger en ökad förståelse för hur den befintliga och den nya staden samspelar.

Framtagandet av en fördjupning av översiktsplanen är ett betydande arbete för vilket byggnadsnämnden ansvarar. För ett gott resultat krävs dock aktiv medverkan från flera andra förvaltningar och bolag. Byggnadsnämnden önskar starta tre stora arbeten inom den översiktliga planeringen, som kräver resurser från nämnder med stor arbetsbelastning. Stadsledningskontoret gör bedömningen att fördjupningen för Högsbo-Frölunda med Dag Hammarskjöldsleden är minst kritisk för stadens möjlighet att motarbeta bostadsbristen och stödja regional utveckling, den kan därför ges en lägre prioritet.

Ekonomiska konsekvenser

En fördjupad översiktsplan har ekonomiska konsekvenser i första hand så till vida att den utgör ett övergripande planeringsunderlag. En översiktsplan som är utformad så att den ger en tydlig och robust styrning över tid skapar förtroende för kommunens planerade utveckling och utgör därmed ett starkt verktyg för investeringsplanering och verksamhetsplanering både för kommunen och andra aktörer inom planområdet.

I området kring Dag Hammarskjöldsleden finns ett stort kommunalt markinnehav att förädla till blandad stadsbebyggelse samtidigt som det ska vägas mot anspråk på framkomlighet i enlighet med trafikstrategin och StomKoll 2035. Ekonomiska konsekvenser behöver beskrivas i framtagandet av fördjupningen av översiktsplanen för att säkerställa att förslaget bidrar till en långsiktigt hållbar utveckling och en god ekonomisk hushållning.

I gällande budget för strategiska avdelningen på stadsbyggnadskontoret finns avsatta medel för arbete med översiktsplan och fördjupningar av översiktsplanen. För ett gott resultat krävs samverkan och att kompetenser från andra förvaltningar att medverka. Prioritering i budget 2017 har gjorts så att medverkan i arbetet finns från trafikkontoret, fastighetskontoret och park- och naturförvaltningen.

Barnperspektivet

Översiktsplanens långsiktighet innebär i realiteten att dagens unga är de som kommer att uppleva och förverkliga inriktningarna i fördjupningen av översiktsplanen för Högsbo-Frölunda med Dag Hammarskjöldsleden. Detta innebär att vid planens framtagande behöver medborgardialogen ha en särskild inriktning på att låta de unga förstå och ge inspel till sin framtid. Barnperspektivet kommer särskilt att hanteras med barnkonsekvensanalys och social konsekvensanalys under processen.

Mångfalds- och jämställdhetsperspektivet

Huvudsakligen handlar avvägningar i översiktplanering om allmänna intressen vilket innebär att frågor kring social hållbarhet så som mångfald, jämlikhet och jämställdhet får en framträdande position. Arbetet kommer att omfatta social konsekvensanalys under processen.

Miljöperspektivet

När en fördjupning av en översiktsplan tas fram ska en miljöbedömning göras vilket dokumenteras i en miljökonsekvensbeskrivning. Även andra konsekvenser behöver beskrivas i framtagandet av fördjupningen av översiktsplanen för att säkerställa att förslaget bidrar till en hållbar utveckling.

Omvärldsperspektivet

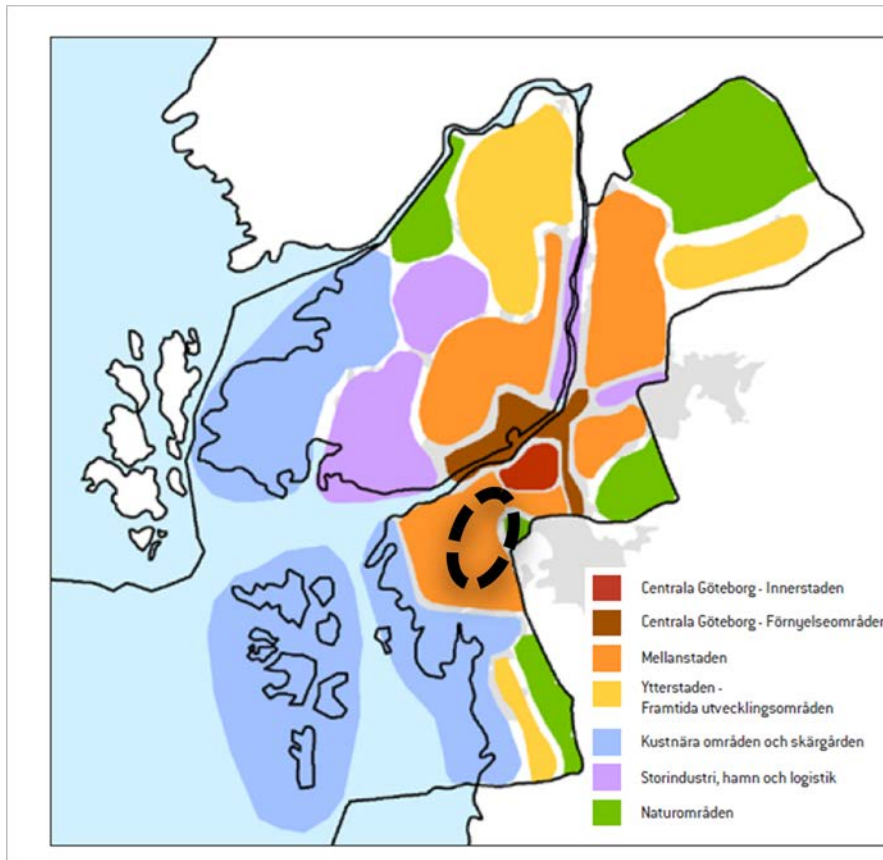
Översiktsplanering behandlar långsiktiga strategiska och övergripande planeringsfrågor. För att vara framgångsrik behöver den kännetecknas av såväl omvärldsanalys som av dialog med näringsliv, akademi och allmänhet.

Bilaga 1 Byggnadsnämndens protokoll och tjänsteutlåtande, § 235, 2017-05-23

Ärendet

Byggnadsnämnden begär uppdrag från fullmäktige att ta fram förslag till fördjupning av översiktsplanen för Högsbo-Frölunda med Dag Hammarskjöldsleden med av nämnden föreslagen inriktning. En sådan fördjupning ska pröva den strategiska inriktningen om den täta och gröna blandstaden i stadsdelarna Högsbo och Frölunda med Dag Hammarskjöldsleden.

Fördjupningar av översiktsplanen, som produkt och process, regleras i plan- och bygglagen.

Planområde

Bakgrund

Enligt plan- och bygglagen ska varje kommun ha en aktuell översiktsplan som omfattar hela kommunen. En översiktsplan kan ändras för en viss del av kommunen eller genom ett tematiskt tillägg enligt PBL 3 kap 23§. En fördjupning av översiktsplanen får redovisas med en annan detaljeringsgrad än för översiktsplanen i övrigt.

Fördjupningar av översiktsplanen har tre viktiga funktioner:

- de redovisar kommunens uppfattning om lämplig markanvändning på längre sikt,
- de ger vägledning för kommunen och andra myndigheters beslut,
- de utgör underlag för dialogen mellan stat och kommun beträffande de allmänna intressenas, och i synnerhet riksintressenas, innebörd och avgränsning.

Fördjupningar av översiktsplanen behöver tas fram inom områden där komplicerade förhållanden eller frågor gör att området behöver redovisas mer i detalj än vad den kommunövergripande översiktsplanen gör.

Planeringssituationen i Högsbo-Frölunda med Dag Hammarskjöldsleden

Fullmäktige har i stadens budget för 2017 lagt ett uppdrag till trafiknämnden att ” En åtgärdsvalsstudie för Dag Hammarskjölds boulevard, gällande både trafiklösning och stadsutveckling, ska genomföras.” Uppdraget ska ske i samverkan med byggnadsnämnden och Fastighetsnämnden. I budgetens kapitel om stadsutveckling anges inriktningen att ”Arbetet med Dag Hammarskjölds boulevard gällande stadsutveckling och trafiklösning ska prioriteras.” Uppdraget innebär att pröva förutsättningarna för att omvandla den kommunala Dag Hammarskjöldsleden till boulevard. Av det gemensamma inriktningsbeslutet från bland andra byggnadsnämnden och trafiknämnden framgår att arbetet ska ge vägledning för hur målet om en tät och grön stad kan uppnås i området. För Dag Hammarskjölds boulevard finns en förstudie från 2015.

I Högsbo-Frölunda området pågår förtätning med flera detaljplaner för bostäder och blandstad. Planerna har en del gemensamma frågeställningar, framförallt kopplade till trafikföring som är svåra att lösa inom respektive plan.

Dag Hammarskjöldsleden är en viktig koppling i förslaget till övergripande kollektivtrafik inom det sammanhängande stadsområdet Göteborg – Mölndal – Partille (StomKoll 2035) vilket behöver samordnas med bebyggelseplaneringen i området.

Byggnadsnämndens överväganden

I områden med mer komplicerade förhållanden där avsikterna med området behöver redovisas mer i detalj än för kommunen i övrigt kan översiktsplanen fördjupas. Det överordnade målet om den täta och gröna blandstaden medför att det behövs avvägningar och tydligare inriktningar i områden med stort förändringstryck. Nämnden menar att Högsbo-Frölunda med Dag Hammarskjöldsleden är ett sådant område. För fördjupningsområdet behövs avvägningar och tydligare inriktningar för markanvändningen som är under stort förändringstryck och med det överordnade målet att bygga tät och grön stad. Den i förstudien från 2015 skisserade förändringen av Dag Hammarskjöldsleden med tillkommande bebyggelse utmed leden saknar stöd i nuvarande översiktsplan vilket är ett av skälen till fördjupningen. För att lyckas med genomförandet av exempelvis en omvandling av Dag Hammarskjöldsleden till boulevard behöver den gällande översiktsplanens markanvändningar och strategier konkretiseras och avvägas mot frågor som klimatanpassning, regional och lokal infrastruktur, kulturmiljö samt regionala och lokala behov.

Fördjupningen behövs också utifrån att det är många pågående projekt vilka behöver avvägningar eller inriktningsbeslut och inte kan avvakta tidsplanen som en ny kommunomfattande översiktsplan har. Byggnadsnämnden vill därför prioritera en fördjupning till en snabbare tidplan. Att ta fram en fördjupning av översiktsplanen är ett bra tillfälle att hantera avvägningar av intressekonflikter i stadens strategier.

Trafik- och mobilitetsfrågorna i Högsbo-Frölunda behöver utredas vidare. I gällande översiktsplan finns anspråk på trafikreservat men staden har samtidigt en återkommande konflikt med staten om bostäder kontra riksintresse kommunikation i stadsutvecklingsprojekten. En fördjupning av översiktsplanen är ett lämpligt instrument för att hantera dialogen mellan staden och staten.

Fördjupningen av översiktsplanen för Högsbo-Frölunda med Dag Hammarskjöldsleden behöver även omfatta genomförandet av Koll 2035 – målbild för stadstrafiken Göteborg, Mölndal och Partille. Fördjupningen behöver hantera genomförande och horisonten efter 2035 där struktur och reservat behöver anges för framtiden.

En fördjupning av översiktsplanen för området sker samordnat med åtgärdssvalstudien för Dag Hammarskjölds boulevard.

Fördjupningen avses inarbetas i den nya helomfattande översiktsplanen för Göteborgs Stad som behandlas i parallellt ärende

Stadsledningskontorets överväganden

Stadsledningskontoret delar byggnadsnämndens bedömning att en fördjupning av översiktsplanen för Högsbo-Frölunda med Dag Hammarskjöldsleden är ett lämpligt instrument för att studera möjligheten att omvandla Dag Hammarskjöldsleden till en boulevard och möjlig bebyggelseutveckling i anslutning till den nya gatan. Den åtgärdssvalsstudie som trafiknämnden har uppdrag att genomföra har inte samma möjligheter att studera bebyggelseutveckling som en fördjupning till översiktsplanen har och kan inte ge samma juridiska tyngd i dialogen med staten.

Kontoret är också positivt till att fördjupningsområdet utvidgas till att innefatta det befintliga spårvagnsstråket mellan Marklandsgatan och Frölunda och den bebyggelse som ordnats kring stråket. Det ger möjlighet att studera hela bebyggelseområdet och ger en ökad förståelse för hur den befintliga staden samspelar med den potentiellt stora stadsutveckling som kan ske kring en ny Dag Hammarskjöldsboulevard. Det är avgörande att arbetet med fördjupning av översiktsplanen sker parallellt med arbetet med åtgärdssvalsstudien och med genomförandet av StomKoll 2035.

Det är av avgörande betydelse för kvalitet och förankring av fördjupningen av översiktsplanen att arbetet sker med aktiv medverkan av berörda förvaltningar och bolag. De förvaltningar och bolag som är centrala i arbetet med stadsutveckling behöver bidra i det dagliga arbetet och avsätta resurser till arbetet. I varierande grad kommer en ny översiktsplan att kräva medverkan många av stadens förvaltningar och bolag för att delge kunskap och bidra med sina perspektiv på stadens långsiktiga utveckling. Stadsledningskontoret noterar i sammanhanget att de berörda kontoren planerat en gemensam styrning av Dag Hammarskjölds boulevard. Stadsledningskontoret avser följa arbetet och stötta i de fall samordning krävs genom kommunstyrelsen eller beslut i fullmäktige.

Stadsledningskontoret kan samtidigt konstatera att byggnadsnämnden önskar starta tre stora arbeten inom den översiktliga planeringen parallellt, ny översiktsplan för Göteborg, fördjupning av översiktsplanen för centrala Göteborg och fördjupning av översiktsplanen för Högsbo-Frölunda med Dag Hammarskjöldsleden. Arbeten som alla kräver resurser inom flera nämnder med stor arbetsbelastning. Av dessa är fördjupningen av översiktsplanen för Högsbo-Frölunda med Dag Hammarskjöldsleden minst kritisk för stadens möjlighet att motarbeta bostadsbristen och stödja den regionala utvecklingen, även om den är önskvärd för bostadsförsörjningen på längre sikt. Stadsledningskontoret gör därför bedömningen att fördjupningen kan ges en lägre prioritet.

Fördjupningar av översiktsplanen är del av hela översiktsplanen och därmed kommunens avsiktsförklaring om hur den fysiska miljön bör utvecklas, en långsiktig målbild för bebyggelseutveckling, markanvändning och hushållning med naturresurser. I Göteborg Stads styrsystem utgör den ett planerande styrande dokument på nivån program. Med grund i byggnadsnämndens förslag och gällande riktlinjer för styrande dokument har stadsledningskontoret nedanstående förslag till inriktning för en fördjupad översiktsplan för Högsbo-Frölunda med Dag Hammarskjöldsleden.

Stadsledningskontorets förslag till inriktning på fördjupning av översiktsplanen för Högsbo-Frölunda med Dag Hammarskjöldsleden.

Fördjupningen av översiktsplanen för Högsbo-Frölunda med Dag Hammarskjöldsleden ska stödja den kommunövergripande översiktsplanens inriktning mot den tätta, gröna staden med blandat innehåll genom komplettering av den byggda staden i kombination med byggande i strategiska knutpunkter. För en ekologiskt, ekonomiskt och socialt hållbar stadsutveckling ska Göteborg byggas tätare så att fler invånare får möjlighet till ett enkelt vardagsliv, med gångavstånd till kollektivtrafik och service.

Med utgångspunkt i denna övergripande inriktning, ska arbetet sträva mot fördjupade intresseavvägningar och att inom planområdet lösa strukturella problem och knäckfrågor.

Fördjupningen av översiktsplanen avseende centrala Göteborg ska särskilt:

- pröva omvandling av Dag Hammarskjöldsleden till boulevard,
- avväga riksintressen som påverkas av en stadsutveckling i området,
- stödja genomförandet av Stomkoll 2035,
- göra överväganden i det långa perspektivet för den kommande planläggningen.

Omvärldsstudier ska göras och dialog med näringsliv, akademi och allmänhet ska genomföras för att uppnå så god förankring som möjligt. För att säkerställa inriktningen om hållbar stadsutveckling ska konsekvensbeskrivningar av hållbarhetsaspekterna göras kontinuerligt under arbetsprocessen.

Förslaget till ny översiktsplan ska, givet lagkrav på den kommunövergripande översiktsplanen, utgöra ett program i enlighet med Göteborgs Stads riktlinje för styrande dokument antaget i kommunfullmäktige 2017-01-26.

Stadsledningskontoret

Henrik Levin
Planeringsledare

Ylva Löf
Avdelningschef

Göteborgs Stad Byggnadsnämnden

Utdrag ur protokoll

Sammanträdesdatum 2017-05-23

Fördjupning av översiktsplanen för Dag Hammarskjöldsleden inom stadsdelarna Frölunda och Högsbo

§ 235, dnr 0896/16

Till behandling företogs det den 25 april 2017 bordlagda ärendet angående rubricerade.

Handling: Stadsbyggnadskontorets tjänsteutlåtande.

(M) (L) hade ingett en skrivelse:

”Yrkande bilaga 2

Yrkanden

Axel Josefson (M) bifall till yrkandet och

ordföranden Emmali Jansson (MP) bifall till kontorets förslag.

Propositionsordning

ordföranden ställde propositioner på beslut om bifall till ovan nämna förslag och fann sitt egna förslag vara med övervägande Ja besvarad.

Votering begärdes

”Den som vill att nämnden skall bifalla kontorets förslag röstar Ja den som inte vill röstar Nej. Vinner Nej har nämnden beslutat att bifalla Josefsons förslag”.

Vid upprop röstade Johannes Hulter (S), Marianne Carlström (S), Johan Zandin (V), tjänstgörande ersättaren Gustav Öberg (S) och ordföranden röstade Ja medan Ann Catrine Fogelgren (L), Axel Josefson (M), Anna Wibring (M) och tjänstgörande ersättaren Björn Nilsson (M) röstade Nej.

Då omröstningen utfallit med fem Ja och fyra Nej hade byggnadsnämnden beslutat:

att hos kommunfullmäktige begära om uppdrag att ta fram en fördjupning av översiktsplanen för Högsbo-Frölunda med Dag Hammarskjöldsleden med utgångspunkt i förslag till inriktning enligt ovan nämnda tjänsteutlåtande

att fördjupningen av översiktsplanen ska pröva den strategiska inriktningen om den täta och gröna blandstaden i stadsdelarna Högsbo och Frölunda med Dag Hammarskjöldsleden.

Vid protokollet

Agnetha Carlsson, Sekreterare

Göteborg den 25 april 2017
Yrkande (M, L, KD)
Ärende 20

Yrkande ny fördjupad översiktsplan för Dag Hammarsköldsleden inom stadsdelarna Frölunda och Högsbo

Vi ser positivt på en utveckling av området kring Dag Hammarsköldsleden. Området växer med nya stadsutvecklingsprojekt samtidigt som det är en viktig kommunikationsled för att ta sig till och från centrala Göteborg söderifrån. Det är därför viktigt att den åtgärdsvalstudie som genomförs tillsammans med Trafikverket kommer fram till ett resultat där barriäreffekter kan minskas samtidigt som trafikens framkomligheten kan säkras.

Vi behöver därför satsa på att utveckla kollektivtrafiken i området men även se hur det lokala vägnätet kan nyttjas bättre för att förhindra att nuvarande och tillkommande trafik ökar belastningen på riksintresset Söderleden.

En bra hantering av dessa frågor kan förbättra tillgängligheten och boendemiljön i området och samtidigt minimera risken att våra planer stoppas av Trafikverket eller Länsstyrelsen.

FÖRSLAG TILL BESLUT

Vi föreslår att Byggnadsnämnden ska besluta:

Att godkänna SBK förslag till inriktningen för ny fördjupad översiktsplan för Dag Hammarsköldsleden inom stadsdelarna Frölunda och Högsbo med ovanstående tillägg.

Tjänsteutlåtande
Utfärdat 2017-03-27
BN 2017-04-25
Diarienummer 0896/16

Strategiska avdelningen
Erik Florberger
Telefon 031-368 15 10
E-post: erik.florberger@sbk.goteborg.se

Fördjupning av översiktsplanen för Dag Hammarskjöldsleden inom stadsdelarna Frölunda och Högsbo

Förslag till beslut

Byggnadsnämnden föreslås besluta:

att begära kommunfullmäktiges uppdrag att ta fram en fördjupning av översiktsplanen för Högsbo-Frölunda med Dag Hammarskjöldsleden med utgångspunkt i förslag till inriktning enligt detta tjänsteutlåtande att fördjupningen av översiktsplanen ska pröva den strategiska inriktningen om den täta och gröna blandstaden i stadsdelarna Högsbo och Frölunda med Dag Hammarskjöldsleden.

Sammanfattning

I områden med högt förändringstryck finns behov av att konkretisera översiktplanens strategier på en mer detaljerad nivå och för att kunna göra avvägningar mellan olika konkurrerande markanspråk. I det aktuella området är målsättningen att skapa den täta och gröna blandstaden. En omvandling av Dag Hammarskjöldsleden till stadsgata/boulevard är ett av de strategiska projekten som behöver prövas och ges stöd i en fördjupning av översiktsplanen.

Avvägningar behöver också göras mellan stadsutveckling och riksintressen kommunikation(Söder-Västerleden) för att tydligt visa på hur kommunens tillgodoser framkomlighet på det statliga vägnätet. En fördjupning av översiktsplanen är då ett lämpligt planinstrument att hantera dialogen mellan stad och stat.

Stadsbyggnadskontoret

Agneta Hammer
Stadsbyggnadsdirektör

Katja Ketola
Chef strategiska avdelningen

Ärendet

Göteborgs översiktsplan antogs av kommunfullmäktige den 26 februari 2009. Efter antagandet har en del fördjupningar och tematiska tillägg av översiktsplanen arbetats vidare med, såsom Torsviken, Mölndalsåns dalgång mfl. Fördjupningar av översiktsplanen behöver tas fram inom områden där komplicerade förhållanden råder, eller frågor gör att området behöver redovisas mer i detalj än vad den kommunövergripande översiktsplanen gör.

Stadsbyggnadskontoret önskar få kommunfullmäktiges uppdrag att starta arbetet med två fördjupningar av översiktsplanen. En för Högsbo-Frölunda med Dag Hammarskjöldsleden i fokus, och en för centrala Göteborg.

Fördjupningar av översiktsplanen, som produkt och process, regleras i plan- och bygglagen.

Fördjupningen för Högsbo-Frölunda omfattar uppdraget att pröva förutsättningarna för att omvandla den kommunala Dag Hammarskjöldsleden till stadsgata/boulevard. Den ska ge tydlig vägledning för hur målet om en tät och grön stad i området kan uppnås. En fördjupning av översiktsplanen för området sker samordnat med åtgärdsvalstudien för Dag Hammarskjölds boulevard, ett uppdrag som getts från kommunfullmäktige till trafikkontoret.

Bakgrund

Enligt plan- och bygglagen ska varje kommun ha en aktuell översiktsplan som omfattar hela kommunen. En översiktsplan kan ändras för en viss del av kommunen eller genom ett tematisk tillägg enligt PBL 3 kap 23§. En fördjupning av översiktsplanen får redovisas med en annan detaljeringsgrad än för översiktsplanen i övrigt.

Översiktsplanen och fördjupningar av översiktsplanen har tre viktiga funktioner:

- Den redovisar kommunen uppfattning om lämplig markanvändning på längre sikt.
- Den ger vägledning för kommunen och andra myndigheters beslut.
- Den ska fungera som underlag för dialogen mellan stat och kommun beträffande de allmänna intressenas, och i synnerhet riksintressenas, innebörd och avgränsning.

När det gäller arbetet med att ta fram en ny översiktsplan/fördjupning av översiktsplanen är följande arbetsfördelning fastlagd i Göteborg:

- Byggnadsnämnden har ansvar för att varje mandatperiod pröva översiktsplanens aktualitet och initiera en aktualitetsförklaring i kommunfullmäktige. Finner nämnden att det finns ett behov av en ny kommuntäckande översiktsplan, ska det redovisas till kommunstyrelsen.
 - Byggnadsnämnden har ansvar för att ta fram, uppdatera och följa upp förslag till översiktsplan tematiska tillägg till och fördjupningar av översiktsplanen för fastställande i kommunfullmäktige.
 - Kommunstyrelsen ansvarar, förutom för beredningen av byggnadsnämndens förslag inför antagandet i kommunfullmäktige
- Göteborgs Stad stadsbyggnadskontoret, tjänsteutlåtande 3(5)
- Kommunfullmäktige ansvarar för antagandebeslutet och beslut om översiktsplanens aktualitet.

Stadsbyggnadskontorets synpunkter

Parallellt med en ny översiktsplan finns även behov att ta fram fördjupningar av översiktsplanen för delar av Högsbo/ Frölunda med Dag Hammarskjöldsleden. I områden med mer komplicerade förhållanden där avsikterna med området behöver redovisas mer i detalj än för kommunen i övrigt kan översiktsplanen fördjupas. För fördjupningsområdet behövs avvägningar och tydligare inriktningar för

markanvändningen under stort förändringstryck och med det överordnade målet att bygga tät och grön stad. Förslagen förändring av Dag Hammarskjöldsleden med tillkommande bebyggelse utmed leden saknar stöd i nuvarande översiktsplan vilket är ett av skälen till fördjupningen. För att lyckas med genomförandet av exempelvis en omvandling av Dag Hammarskjöldsleden till stadsgata så behöver den gällande översiktsplanens markanvändningar och strategier konkretiseras och avvägas mot frågor som klimatanpassning, regional och lokal infrastruktur, kulturmiljö samt regionala och lokala behov.

Fördjupningen av översiktsplanen för centrala Göteborg och Högsbo-Frölunda kommer även omfatta fortsättningen av Koll 2035-målbild för stadstrafiken Göteborg, Mölndal och Partille, med implementering och horisonten efter 2035 där reservat m.m. behöver anges.

I gällande översiktsplan finns anspråk som behöver utredas vidare avseende trafikreservat men även att det finns en återkommande konflikt mellan staden och staten i stadsutvecklingsprojekt och planläggning för bostäder. Staten genom Länsstyrelsen hävdar då att riksintresset lider påtaglig skada. En fördjupning av översiktsplanen är då ett lämpligt planinstrument att hantera dialogen mellan stad och stat.

Fördjupningar av översiktplanen för Högsbo- Frölunda, är fördjupningar utav gällande översiktsplan (antagen 2009). Fördjupningarna behövs utifrån att det är många pågående projekt vilka behöver avvägningar eller inriktningsbeslut m.m. och inte kan avvakta tidsplanen som en ny kommunomfattande översiktsplan har, så prioriteras ovan förslag till avgränsningar till en snabbare tidplan.

En fördjupning av översiktplanen för området sker samordnat med åtgärdsvalstudien för Dag Hammarskjölds boulevard, ett uppdrag som getts från kommunfullmäktige till trafikkontoret.

Fördjupningarna kommer att inarbetas i den nya helomfattande översiktsplanen för Göteborgs stad.

Ekonomiska konsekvenser

I gällande budget för Strategiska avdelningen på stadsbyggnadskontoret finns avsatta medel för arbete med översiktsplan och Fördjupningar av översiktsplanen. För ett gott resultat krävs samverkan och kompetenser från andra förvaltningar att medverka i framtagandet av fördjupningar av översiktsplanen. Prioritering i budget har gjorts så att medverkan i arbetet finns från trafikkontoret, fastighetskontoret och park- och natur.

Ekonomiska perspektivet

Göteborgs roll som regionkärna och motor i Västsveriges arbetsmarknadsregion ställer krav på utrymme och investeringar för att klara framtidens utmaningar med bland annat Göteborgs Stad stadsbyggnadskontoret, tjänsteutlåtande 4(5)

bättre kollektivtrafik, god samhällsservice och inte minst hanteringen av att säkra samhällsviktiga funktioner i ett förändrat klimat.

Till översiktsplanens ekonomiska konsekvenser innebär det även att beräkna på ett genomförandekonomiskt perspektiv. Samhällsnyttan av de investeringar som krävs och i förhållande till de stadsutvecklingsområden som föreslås m.m.

I området kring Dag Hammarskjöldsleden finns stort kommunalt markinnehav att förädla till blandstad samtidigt som det ska vägas mot anspråk om framkomlighet i enlighet med trafikstrategin.

Barnperspektivet (FN:s barnkonvention)

Översiktplanens långsiktighet innebär i realiteten att dagens unga är de som kommer uppleva och förverkliga inriktningarna i översiktsplanen. Detta innebär att vid planens framtagande så behöver medborgardialogen ha en särskild inriktning på att låta de unga

förstå och ge inspel till sin framtid.

Barnperspektivet kommer särskild att hanteras med barnkonsekvensanalys och social konsekvensanalys under processen.

Jämställdhetsperspektivet

På översiktsplanens övergripande nivå så är målsättningen att hantera mark och vattenanvändningen ur ett jämställt perspektiv. Huvudsakligen handlar avvägningar i översiktplanering om allmänna intressen.

Arbetet kommer även omfatta social konsekvensanalys under processen.

Mångfaldsperspektivet

I arbetet med att ta fram förslag till översiktsplan ska projektgruppen och arbetsgrupper tillsättas så att bredd avseende kompetens, ålder, kön och etnisk bakgrund blir blandade och mångfaldsperspektivet uppmärksammas.

Miljöperspektivet

Översiktsplanen innebär alltid betydande miljöpåverkan vilket innebär att en miljökonsekvensbeskrivning behöver följa förslaget. Även andra konsekvenser behöver beskrivas i framtagandet av översiktsplanen och fördjupningar av översiktsplan, såsom de ekonomiska, sociala och kulturella konsekvenserna för att avgöra om förslaget bidrar till en hållbar utveckling.

Omvärldsperspektivet

Malmö stad antog sin översiktsplan maj 2014. De övergripande målen är att Malmö ska vara en socialt, miljömässig och ekonomiskt hållbar stad och en attraktiv plats att bo och verka i. En övergripande prioritering är att Malmö främst ska växa inåt, innanför yttre Ringvägen. Resurser ska sparas genom att bygga staden tätare. Gång- cykel och kollektivtrafik ska utgöra grunden i trafiksystemet.

Stockholm stad har hösten/vintern 2016/2017 genomfört samråd för en ny översiktsplan. Uppdraget var egentligen en uppdatering av översiktsplanen men arbetet visade på att större tag behövdes vilket nu är ett förslag på en ny översiktsplan.

Visionen är en storstad som håller samman, som är klimatsmart och hållbar. Ett Stockholm där alla känner sig välkomna, där det är bra att leva, studera, arbeta och driva företag.

Ifrån statligt håll (finansdepartementet och näringsdepartementet) offentliggjorde en promemoria i juni 2016. Ett 22-punkts program för att öka bostadsproduktion. I denna Göteborgs Stad stadsbyggnadskontoret, tjänsteutlåtande 5(5)

promemoria föreslogs ”en utvecklad översiktsplanering”, vilket innebär att dialogen mellan stat och kommun i större omfattning ska klaras av inom ramen för översiktsplaneringen. Om förslaget går igenom innebär det att områden där stat och kommun är överens om markanvändning så kan bygglovsprövningen ske utifrån översiktsplan.